

intenzivniji rad. Nema sumnje, da će Acta u prvom redu dobro doći ljudima od knjige i pera neslavenskih naroda, a onda i nama Slavenima, koji se i kraj svojih najljepših želja, još uvijek premalo poznajemo po sposobnostima aktivitetu i mogućnostima za ostvarenje kakovog znatnijeg pothvata.

U ovom svesku se nalaze osim programatske riječi urednika, pisma, pozivi i odzivi, što se odnose na VI. velehradski kongres. Ima i odgovora sa strane Rusa pravoslavaca, od kojih je najkarakterističniji onaj prof. Glubokovskija, da se on »ne želi podvrći ispitu iz pravoslavnog bogoslovlja...« J. Hudeček izvješćuje o arheološkim iskopinama blizu Uherskog Gradišta, C. Bourgeois o ruskim misijama kod nevjernika, V. Vilinskij o razvoju nabožne literature kod Rusa u emigraciji i o uplivu katoličkog i protestantskog zapada u studiju crkvene povijesti. F. Grivec piše o spomenima iz prvih početaka ovoga gibanja, J. Habuš o Velehradu kao najpodesnijem mjestu za kongrese.

U »Pregledu« je govor o kulturnim i literarnim pothvatima, što ih Rusi imaju u česko-slovačkoj republici, o praškom Slavenskom institutu, o podignuću velehradске bazilike na čast »basilicae minoris«; tu je i pismo bolesnog metropolite Andreja Šeptickog, kojim javlja, zašto nije mogao doći na kongres. U literarnom pregledu neke opaske o ruskoj boljševičkoj raboti, od V. Vilinskija; pregled hrvatske teološke literature od potpisanoga, češke socijalne katoličke knjige od F. Vaška.

Nadamo se, da ćemo doskora ugledati nastavak ovoga obnovljenog pothvata, kojemu želimo najbolji uspjeh i napredak.

A. Ž.

Ars sacra. List za pospeševanje kršćanske umetnosti. I. Letnik. April 1933. Izdava »Naša Sloga« v Ljubljani. Cijena po broju Din 5.—

Nema sumnje, da je kod nas neophodno potreban list, koji će sustavno unapređivati kršćansku umjetnost, osobito u krugovima katoličkog klera, koji je čuvar često neprocjenjivoga umjetničkog blaga, što se nalazi po našim crkvama i samostanima. Sretna je stoga bila zamisao da se pokrene takav list. Uredništvo je nastojalo da se prvi broj sadržajno udesi dosta suvremeno i informativno, a da pri tomu uzme u obzir i naše posebne prilike i da jezično prilagodi uređivanje lista našim posebnim prilikama. Ovaj broj donosi najprije odlomak govora pape Pija XI, što ga je 27. oktobra 1932. održao prigodom otvorenja nove vatikanske Pinakoteke. Zatim donosi članak Nike Ivanovića: Za tradiciju ili savremenost, Veiderov: Zakaj naj se duhovnik zanima za umetnost, Steleov: Načela varštva spomenikov, pobudu o čuvanju crkvenih umjetničkih spomenika po Eggeru, Mrkljunov prikaz paramentike (po Braunu), te različite manje bilješke. Jezično se izmjenjuju hrvatski članci sa slovenskima. To mi se čini vrlo prikladnim, jer će tako list bolje moći prosperirati, pa time i tehnički biti bolje uređivan, a u drugu ćemo se ruku i mi upoznati s umjetničkom prošlošću i današnjim umjetničkim životom Slovenije, a i Slovenci će upoznati naše umjetničke tradicije i današnje strujanje među hrvatskim umjetnicima. Samo bismo izrekli želju, da nesamo slovenački, nego i

hrvatski jezik bude ispravan i gramatički i stilski i pravopisno. A gledom na sadržaj bilo bi veoma korisno, kad bi uz teoretske članke i upute, te uz sistematske prikaze, u svakom broju dosta prostora bilo namijenjeno i našoj staroj crkvenoj umjetnosti, kao i današnjim umjetničkim strujama i vani i kod nas kod kuće. To doduše nije lagan zadatak i to je skopčano sa znatno većim troškovima, ali će onda i interes za list i uspjeh ovog pothvata biti to veći.

Konačno se samo po sebi razumije, da će list, koji je naročito namijenjen crkvenoj umjetnosti, ukazivati i na radionice, gdje će svećenstvo moći i uz čedna sredstva nabavljati crkveni pribor solidne izradbe i izvjesne umjetničke vrijednosti. U protivnom bi slučaju list doduše ostao na akademskoj visini, ali za naše prilike ne bi bio od praktične važnosti, na koju smo uvijek navikli gledati. Ali u drugu opet ruku ne bi bilo odviše simpatično, kad bi se među recima u cijelom listu ili ovdje-ondje osjećao ili zapažao izvjesni merkantilni duh, koji bi možda provejavao ili nadahnjivao pokretače ovog lista. Time bi se u mnogom pogledu samoj stvari možda više škodilo nego koristilo, jer ne bi bili tako rijetki oni, koji bi se osjećali nevoljko zapažajući ovakvo, ma i prikriveno nastojanje, te ne bi lista primili onako radosno, kako bi to učinili, da je list doista sasvim neovisan od svakog merkantilizma. Različite tvrtke mogu, razumije se, oglašivati u listu svoje proizvode, ali mnogi svećenici ne bi bili odviše oduševljeni, kad bi takav list, namijenjen promicanju kršćanske umjetnosti, u zbilji bio samo reklama ovom ili onom merkantilnom poduzeću.

Dr. Dragutin Kniewald.

Alessio, P. C. P. Compendio di Patrologia. 8°, 1933, str. XVI+390.

— Pomenuti kompendij napisan je za slušače teologije. Piscu je uspjelo u kratkom i preciznom opsegu prikazati ogroman materijal, što ga obrađuje patrologija. Stil mu je lak. Metoda kritična. Pisac odaje čovjeka, koji se odlikuje dubokim poznavanjem historije. Cijena L. 10. — Prodaje Marietti, Via Legnano, 23. Torino.

J. M.

Nove Jeronimske knjige. Nova izdanja Hrvatskog Književnoga Društva sv. Jeronima su za godinu 1933./34. razvrstana u tri skupine, pa jeronimski članovi dobivaju:

Tri knjige za 10 dinara. To su najpopularniji hrvatski kalendar »Danica« za god. 1934., zatim »Šljivari« i druge povjesnice i pjesme najvećeg hrvatskog pisca Augusta Šenoe, i vrlo važna gospodarska knjiga »Bolesti žitarica« od prof. B. Babića.

Pet knjiga za 20 dinara. To su uz spomenute tri knjige još »Evangelist«, nedjeljna evanđelja sa slikama, te razmatranjima od nadbiskupa dra Ivana E. Šarića (II. dio) i poučno-zabavni putopis jednog Hrvata, koji je pred trista godina putovao »Oč Hrvatske do Indije« od prof. P. Grgeca.